

דַּאֲמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, מֵהוּ מִכָּה (ס"א דְּבַה) רַבָּה וְזוּהוּ מֵה שֶׁאֲמַר רַבִּי אֶלְעָזָר מֵהוּ שְׁכָתוּב בְּמֵתָאוּנָנִים שֶׁהִקְב"ה חָכַם 'מִכָּה רַבָּה'. כְּלוּמַר, מִכָּה מִן כַּה אֲלֵא פִירוּשׁוֹ שֶׁהִמְכָּה הִיתָה מִכ"ה שֶׁהִיא הַמְּלֻכּוֹת. וְכִתִּיב (שְׁמוֹת ז) וְהִנֵּה לֹא שָׁמַעְתָּ עַד כ"ה, כְּמָה דְּאֲנִיִּים מוֹשֶׁה וְכ"ב עוֹד וְהִנֵּה לֹא שִׁמַּעְתָּ עַד

אור הרשב"י

שְׁמַאל. וְהַמְּלֻכּוֹת מִקְבֵּלָת אוֹתָם עַל יְדֵי הַיּוֹדֵם כִּי בִינָה עַד הוֹד אֶתְפַּשְׁמַת כְּמוֹ שֶׁהֶאֱרַכְנוּ בְּשַׁעַר חֲמִשִּׁים שְׁעָרִים. וּמֵתוּכּוֹ יִכְנַס הַמַּעֲיִין אֶל דְּבָרֵינוּ אֱלֹהִים. וְעַם הַיּוֹד שֶׁאֲמַרְנוּ שֶׁהֵם כ"ה אֶל הַיְמִין וְכ"ה אֶל הַשְּׁמַאל עִם כָּל זֹאת לִפְי שְׁמַצַּד הַשְּׁמַאל הֵם הַשְּׁעָרִים שֶׁשֶׁם הַבִּינָה, כְּעִנְיֵן אֲמַרְם ז"ל הַרוּצָה לַהֲעֲשִׂיר יִצְפִּין. וּבִינָה בְּגִבּוֹרָה עֵקֶר גְּלוּיָה נִמְצָא שֶׁאֲפִילוֹ אוֹתָם שֶׁהֵם מִצַּד הַחֶסֶד הֵם בְּגִבּוֹרָה. וּבִתְקוּנִים (בַּהֲקַדְמָה דָּף י"א. וְתִקּוּנָא כ"א דָּף מ"ה.) פִּי הַרְשָׁבִי ע"ה שְׁבִינָה נִקְרָאת כ"ה, וְאִינוּ מִן הַתִּימָה אַחַר שֶׁהִיא כְּלוּלָה כ"ה וְכ"ה שֶׁהֵם חֲמִשִּׁים שְׁעָרִים.

וְהַמְקַ"מ בִּיאַר בְּשֵׁם הָאֲרִיז"ל בְּשַׁעַר"כ דְּרוּשׁ חוֹרַת הַעֲמִידָה ה' וז"ל: שֶׁהַמְּלֻכּוֹת נִקְרָאת כַּה מֵאַחַר שֶׁבִּפְסוּק יִשָּׂא ה' יֵשׁ בּוֹ כ"ה אוֹתוֹת וְתִכּוֹן לְשֵׁם כ"ב הָעֲלִיּוֹן שֶׁהֵם מ"ה וְאֲדַנִּי כִי מ"ה וְס"ה יֵשׁ בְּהֵם כ"ב אוֹתוֹת בְּמִילּוּאִם כִּי עֵתָה מֵתְמַלְאִים ע"י נְה"י דְּתִבּוּנָה שֶׁהֵם ג' מוֹחִיץ הָרִי הַכָּל כ"ה וְלִכְּן הַמְּלֻכּוֹת נִקְרָאת כַּה בְּסוּד כַּה תִּבְרַכּוּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל שֶׁהֵם כ"ה אוֹתוֹת שֵׁשׁ בִּפְסוּק יִשָּׂא ה' שֶׁהֵם כ"ב אוֹתוֹת דְּב' שְׁמוֹת הַנּוֹ' וְג' פְּסוּקִים שֶׁבְּבִרְכַת כַּהֲנִים שֶׁהֵם כְּנַגַּד ג' מוֹחִיץ הָרִי כ"ה.

מְלֻכּוֹת נִקְרָאת כַּה. וּפִירֵשׁ הַרְשָׁבִי עַלִּיו הַשְּׁלוֹם בְּזוּהַר פִּרְשַׁת לך (דָּף צ' ע"ב) בִּפְסוּק (בְּרֵאשִׁית טו ה) כַּה יִהְיֶה זֶרַעְךָ מִסְּטֵרָא דְּגִבּוֹרָה אֶתְקִרְיָאת כַּה וְכו'. כְּנֵרָאָה שְׁכ"ה רִמּוֹ לְמְלֻכּוֹת מִצַּד הַדִּין. וְכֵן בְּפ' נִשָּׂא (דָּף קמ"ה ע"ב) בִּפְסוּק (בְּמִדְבָר ו כג) כַּה תִּבְרַכּוּ פִּי כִי כַּה נִקְרָא הַמְּלֻכּוֹת מִצַּד הַדִּין וְהִבִּיא שֵׁם עַל עִנְיֵן זֶה הַכְּרַחֲיוֹת רַבִּים. אֲמַנְם בְּזוּהַר (וְאֶתְחַנֵּן דְּרַס"ט) נִמְצָא כִי כַּה יֵשׁ לְצַד יְמִין וְכַה לְצַד שְׁמַאל. וְזֶה שֶׁאֲמַר הַכְּתוּב כַּה תִּבְרַכּוּ מִלְשׁוֹן בְּרַכָּה מִצַּד אֲבִרְהָם. וּבִמְקוֹם אַחַר לְדִין וְזוּהוּ נִלְכַּה עַד כַּה (בְּרֵאשִׁית כב ה) וְהִיא בְּשַׁעַת הָעֵקִידָה. וְעוֹד הֵלֵא כַּה דְּבָרֵי כֹאשׁ (יִרְמִיָּה כג כט) שֶׁהוּא לְצַד הַגִּבּוֹרָה. וּפִירֵשׁ עוֹד (בְּתִקּוּנִים) כִי אֵלוֹ שְׁנֵי פְעָמִים כ"ה אוֹתוֹת דְּקִרְיָאת שִׁמַּע דְּבִקֵּר וְקִרְיָאת שִׁמַּע דְּעָרֵב, אֵלוֹ נִגַּד בְּקֵר דְּאֲבִרְהָם וְאֵלוֹ נִגַּד עָרֵב דִּיִּצְחָק. לִכְּן נִרְאָה לָנוּ לּוֹמַר כִּי הַמְּלֻכּוֹת נִקְרָא כ"ה מִצַּד כ"ה שְׁעָרִים שֶׁמִּקְבֵּלָת ע"י הַיְמִין וְכֵן נִקְרָאת כַּה מִצַּד כ"ה שְׁעָרִים שֶׁמִּקְבֵּלָת עַל יְדֵי הַשְּׁמַאל. כִּיִּצַּד י' שֶׁל גְּדוּלָה וי' שֶׁבְּנִצַּח וְחֲמִשׁ שֶׁל תְּפָאֶרֶת לְצַד יְמִין הֵם כ"ה שְׁעָרִים לִיְמִין. וְכֵן כַּה לְשְׁמַאל כִּיִּצַּד י' בְּגִבּוֹרָה וי' בְּהוֹד וְה' שֶׁל תְּפָאֶרֶת שֶׁבְּצַד הַשְּׁמַאל הֵם כ"ה בְּצַד

כה' שהכוונה שהפחיד משה את פרעה שהוא יקבל מכה מהמלכות הנקראת כ"ה.
וְכַתִּיב (שמות ז) **בְּזֹאת תִּדְעַ כִּי אֲנִי יְהוָה, וְכִלָּא חָד** וכ"כ עוד
 בזאת תדע כי אני ה' שהכוונה שהוא ע"י המלכות הנקראת זאת שהיא תכה אותו והכל הוא
 דבר אחד כי המלכות נקראת גם זאת וגם כ"ה, **וְכַתִּיב** (שמות ז) **וְלֹא** (דף קמ"ו ע"א)
שֵׁת לְבוּ גַם לְזֹאת, דְּזְמִינָא לְחַרְבָּא אַרְעִיָּה וכ"כ עוד 'ולא שת
 לבו גם לזאת', דהיינו שהוא לא שם את לבו לזאת המלכות שהיא עתידה להחריב את ארצו.

הכהנים מברכים את המלכות והיא משפיעה חסדים לעם ישראל

וַיִּמְהָא כ"ה **מְתַעְרִין דִּינִין. וּמְדַאֲתַחְבֵּר עִמָּה חֶסֶד,**
אֲתַבְּסַמַּת ומזאת המלכות הנקראת כה הדינים מתעוררים וע"י שהיא
 מתחברת עם החסד דז"א אז היא מתמתקת. **וּבְגִין כֵּן, אֲתַמְסַר דָּא לְכַהֵן,**
דְּאֲתִי מְחֶסֶד, בְּגִין דְּתַתְּבַרְךְ וְתַתְּבָסֶם כ"ה ומשום כך נמסרה
 ברכת הכהנים לכהן שהוא אחוז בחסד שעל ידו תתברך ותתמתק המלכות הנקראת כה וע"כ
 ימשך מהמלכות שפע ברכות על ישראל, **הֲדָא הוּא דְכַתִּיב כֹּה תְבָרְכוּ,**
כְּלוּמַר, אֵף עַל גַּב דִּיהָאֵי כֹה אֲשַׁתְּכַחַת בְּדִינִין, תְּבָסְמוּן
לָהּ, וְתַבְּרְכוּן לָהּ וזהו מש"כ 'כה תברכו' דהיינו שאפילו שזאת הכ"ה היא מצויה
 ומלאה בדינים אתם הכהנים צריכים למתק אותה במדת החסד שבה אתם אחוזים וע"כ
 תמשיכו עליה את שפע הברכות ומשם יושפע שפע הברכות אל ישראל, **דְּכַתִּיב כֹּה**
תְּבָרְכוּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל, תְּבָרְכוּ בְּהָאֵי חֶסֶד לְכ"ה,
וְתַבְּסְמוּן לָהּ לְקַבְּלֵיהּ דִּישְׂרָאֵל, בְּגִין דְּלֹא יִשְׁתַּכַּחוּן

הלימוד היומי

בְּהַ דִּינִין כי על כך כתוב 'כה תברכו את בני ישראל', דהיינו שתברכו במידת החסד שבה אתם אחוזים את המלכות הנקראת כ"ה ועי"כ תמתיקו את דיניה בכדי שהיא תשפיע את השפע של הברכות כנגד ישראל וע"י שתמתיקו אותה בחסד אז לא ימצאו בה הדינים כלל אלא היא תשפיע לישראל רק שפע של ברכות. **הָדָא הוּא דְכִתִּיב כֹּה תְּבָרְכוּ אֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל** וזהו מש"כ 'כה תברכו את בני ישראל', דהיינו שאתם תברכו את המלכות הנקראת כ"ה שע"כ היא תשפיע שפע של חסדים לבני ישראל.

אמור להם בלא הזכרת השם המפורש

אָמֹר לָהֶם. אָמְרוּ לֹא כְּתִיב, אֱלֹא אָמֹר ומש"כ 'אמור להם'

הנה לא כתוב אמרו בלשון רבים אלא כתוב אמר בלשון יחיד להורות שהסוד

הגנוז בפסוק זה צריכים להסתירו, **לְאַפְקָא מִשְׁרְבוּ הַפְּרִיעִים, דְּלֹא**

מִפְרָסְמִין מְלָה, דְּהָא לֹא אֶתְפְּקְדוּ לְפִרְסָמָא שְׂמָא,

מִשְׁמַע דְּכִתִּיב אָמֹר לָהֶם. אָמֹר סְתָם כי פסוק זה בא להוציא

שמכין שרבו הפריצים בישראל אז לא מפרסמים את סוד שם המפורש מאחר שלא נצטוו

הכהנים לפרסם את סוד שם המפורש כי הוא נלמד מזש"כ 'אמור להם' ופירושו שאמרו את

ברכת הכהנים בלא הזכרת שם המפורש [קמז]. **דְּבַר אַחַר אָמֹר פִּיּוּן**

אור הרשב"י

והצנועים שבכהונה מבליעים אותו בנעימת אחיהם הכהנים. תניא, אמר רבי טרפון: פעם אחת עליתי אחר אחי אמי לדוכן, והטיתי אזני אצל כהן גדול, ושמעתי שהבליע שם

[קמז] וכדאיתא בקידושין דף ע"א עמוד א' ת"ר: בראשונה שם בן שתיים עשרה אותיות היו מוסרין אותו לכל אדם, משרבו הפריצים היו מוסרים אותו לצנועים שבכהונה,

הלימוד היומי

דְּבַתִּיב פֶּה תִּבְרְכוּ, אִמָּי לֹא כְּתִיב תֹאמְרוּ פִירוּשׁ אַחַר עַל
 מִשׁ"כ 'אמור' כי הרי שכבר כתוב 'כה תברכו' בלשון ציווי אז למה כתוב אח"כ 'אמור'
 ולא תאמרו שהוא לשון ציווי. אֵלֵא תֵּנִי רַבִּי יְהוּדָה, אָמַר לָהֶם.
 זָכוּ לָהֶם, לֹא זָכוּ אָמַר סְתָם אלא שנה רבי יהודה שמש"כ 'אמור להם'
 ולא תאמרו בלשון ציווי הוא להורות שאם הכהנים זכו אז מגלים להם את שם המפורש
 ואם לא אז הם יברכו את ישראל בסתם בלא הזכרת שם המפורש.

דניאל בעל רוח הקודש ראה יותר מהנביאים

רַבִּי יִצְחָק פָּתַח לְבַאֵר אֶת מִשׁ"כ, (דניאל י) וְרָאִיתִי אֲנִי דְנִיָּאל
 לְבִדִּי אֶת הַמְּרָאָה וְהָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר הָיוּ עִמִּי לֹא
 רָאוּ אֶת הַמְּרָאָה וְגו'. וְרָאִיתִי אֲנִי דְנִיָּאל לְבִדִּי וּמִשׁ"כ
 'וראיתי אני דניאל לבדי' קשה. וְהָא תֵּנִינָן, אֵינְהוּ נְבִיאִי, וְאֵיֵהוּ
 לֹא נְבִיא, וּמֵאֵן נִינְהוּ. חֲגִי זְכַרְיָה וּמִלְאָכִי. אֵי הָכִי,
 אֶתְעֵבִיד קֹדֶשׁ חוֹל שְׁהִי לְמַדְנָו שְׁהָאֲנָשִׁים שְׁהִיו עִמּוּ הֵם הִיוּ נְבִיאִים וְאֵילוּ
 דְנִיָּאל הוּא לֹא הִיָּה נְבִיא אֲלֵא הִיָּה לוֹ רַק רוּחַ הַקֹּדֶשׁ, וּמִי הֵם הַנְּבִיאִים שְׁהִיו עִמּוּ, אֲלֵא הֵם
 הִיוּ חֲגִי זְכַרְיָה וּמִלְאָכִי [קמט] ואם כן נעשה הקדש חול כי הנביאים לא ראו ודניאל שלא היה

אור הרשב"י

והמשמרו בטהרה, אהוב למעלה ונחמד
 למטה, ואימתו מוטלת על הבריות, ונוחל שני
 עולמים, העולם הזה והעולם הבא.

[קמט] כדאיתא במגילה דף ג' עמוד א'
 וראיתי אני דניאל לבדי את המראה

בנעימת אחיו הכהנים. אמר רב יהודה אמר
 רב: שם בן ארבעים ושנים אותיות, אין
 מוסרין אותו אלא למי שצנוע ועניו, ועומד
 בחצי ימיו, ואינו כועס, ואינו משתכר, ואינו
 מעמיד על מדותיו; וכל היודעו והזהיר בו

הלימוד היומי